

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 101

(2000-2001)

Om lov om endringer i lov 10. juni 1988
nr. 40 om finansieringsvirksomhet og
finansinstitusjoner

*Tilråding fra Finansdepartementet av 1. juni 2001, godkjent i
statsråd samme dag.*

1 Proposisjonenes hovedinnhold

Det foreslås en endring i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven). Endringsforslaget åpner for at staten skal kunne eie inntil 15 pst av aksjene i Eksportfinans ASA uten hinder av eierbegrensningsreglene. En slik eierandel vil ikke være i samsvar med gjeldende regler. Forslaget er en oppfølging av omtalen i St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001.

2 Endring i finansieringsvirksomhetsloven

I St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, heter det i kap. 971 Eksportfinans ASA under post 90 Kjøp av aksjer:

«Styret i Eksportfinans ASA (Eksportfinans) har i brev 7. desember 2000 til finansministeren med kopi til nærings- og handelsministeren bedt om at staten går inn med en eierandel i institusjonen. Eksportfinans sine eiere, som er en rekke banker i Norge, ønsker samlet et statlig deleierskap.

Eksportfinans ble etablert i 1962 av de norske forretningsbankene som deres spesialinstitutt for tilbud av langsiktig eksportfinansiering. Eksportfinans kjøpte i 1999 Kommunekreditt fra Kreditkassen og er således også en tilbyder av langsiktige finanstjenester til kommunal sektor. De største aksjonærene er DnB, Kreditkassen og GjensidigeNor. Etter salget av Kreditkassen til Nordea er den indirekte statlige eierandelen i Eksportfinans redusert til 18 pst., mot 27,5 pst. i 1999. Samtidig har utenlandske datterbanker i Norge økt sitt indirekte eierskap i institusjonen fra 10,7 pst. i 1999 til 38 pst.

Ratingbyråer utarbeider kredittvurderinger som er et uttrykk for den risiko som anses å være forbundet med virksomheten. Internasjonale ratingbyråer vurderer Eksportfinans for tiden til å ha beste kredittkvalitet innen den høyeste ratingklassen. Ett av de to ratingbyråene som kredittvurderer Eksportfinans gir uttrykk for at statlig eierskap er av betydning for ratingen.

Eksportfinans er sentral som forvalter av ulike nærings- og handelspolitiske virkemidler. Eksportfinans forvalter den statlige låneordningen for kapitalvareeksport (108-ordningen), verftsstøtteordningen og forestår de norske blandede kredittene, hvor bistandsdelen dekkes av NORAD. Videre utgjør Eksportfinans et nasjonalt kompetansesenter for eksportfinansiering i Norge, og deltar sammen med Nærings- og handelsdepartementet i det arbeidet som pågår i OECD på dette området. For staten vil det i hovedsak være utgifter knyttet til 108-ordningen som påvirkes av ratingen. 108-ordningen er utarbeidet på bakgrunn av forpliktende internasjonale retningslinjer for offentlig støttet eksportfinansiering. Ordningen er automatisk virkende over statsbudsjettet (kap. 971, post 70 på Nærings- og handelsdepartementets budsjett). I de aller fleste OECD-land er det et betydelig statlig engasjement på dette området.

Regjeringen legger vekt på at norske eksportbedrifter må ha konkurransedyktige vilkår sammenlignet med sine utenlandske konkurrenter. Stabil nasjonal tilknytning kan være en faktor som påvirker ratingen til et låneinstitutt som Eksportfinans. Et statlig deleierskap vil bidra til å opprettholde en norsk forankring av et viktig kompetansemiljø og til at også små og mellomstore bedrifter har tilbud om konkurransedyktig eksportfinansiering.

Det har vært ført forhandlinger mellom staten og Eksportfinans om et statlig deleierskap. Til grunn for disse forhandlingene ligger to eksterne verdivurderinger. Det skal videre utbetales et ekstraordinært utbytte til de eksisterende eierne av Eksportfinans, slik at selskapets egenkapital holdes omtrent uendret etter det statlige kapitalinnskud-

det. Staten vil på nærmere angitte vilkår kjøpe aksjer ved en rettet emisjon, tilsvarende 15 pst.

På dette grunnlaget foreslår Regjeringen at staten per 1. juli 2001 kjøper 15 pst. av aksjene i Eksportfinans etter at det er foretatt en kapitalutvidelse. Det skal legges til grunn at det skal betales en kurs på 115 pst. av bokført egenkapital på transaksjonstidspunktet. Størrelsen på statens innbetaling vil avhenge av bokført egenkapital per 30.06.2001. Foretatte beregninger viser at under visse forutsetninger om resultatet for 1. halvår 2001 vil det beløp som staten skal betale ligge i underkant av 400 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning på 410 mill. kroner til aksjekjøpet på statsbudsjettet for 2001 for å ta høyde for den usikkerheten som ligger i beregningene.

Direkte statlige eierinteresser i Eksportfinans har i all hovedsak en nærings- og handelspolitisk begrunnelse. Regjeringen legger derfor eierskapet til Nærings- og handelsdepartementet.»

På bakgrunn av ovennevnte foreslås endringer i finansieringsvirksomhetsloven § 2-2 annet ledd nr. 9, slik at staten uten hinder av eierbegrensningsreglene kan eie mer enn 10 pst. av aksjekapitalen i Eksportfinans ASA.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om å endre finansieringsvirksomhetsloven antas isolert sett å ha begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner

I

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner skal § 2-2 annet ledd nr. 9 nytt tredje punktum lyde:

Staten kan uten hinder av første ledd eie mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i en finansinstitusjon som tilbyr særlige finansielle tjenester som nevnt i første punktum.

II

Loven trer i kraft straks.
